

Dosarul nr. 2ra-793/23
2-22040736-01-2ra-07062023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Gr. Manoli)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, A. Bostan, Gr. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

16 august 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Viorica Puica

Oxana Parfeni

Aliona Donos

examinând admisibilitatea recursului declarat de Aliona Ciubotaru, reprezentată de avocatul Roman Doroftei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Ciubotaru împotriva Alionei Ciubotaru, intervenient accesoriu Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului cu privire la înlăturarea impedimentelor în exercitarea drepturilor părintești,

împotriva deciziei din 6 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Aliona Ciubotaru, reprezentată de avocatul Roman Doroftei și s-a menținut hotărârea din 07 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 21 martie 2022, Nicolae Ciubotaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Alionei Ciubotaru, intervenient accesoriu Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului privind obligarea de a nu crea impedimente de comunicare și întrevederea tatălui cu fiica, obligarea de a executa și respecta graficul de întrevederi, obligarea de a preda copilul minor tatălui în conformitate cu pct. 2.2. din Decizia nr. **** din 21 august 2019 a Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru.

În motivarea acțiunii, a indicat că la 11 august 2012 a fost încheiată căsătoria între el și Aliona Ciubotaru. În urma căsătoriei cu pârâta Aliona Ciubotaru, s-a născut fiica *****, la *****.

Prin hotărârea din 18 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost desfăcută căsătoria și s-a stabilit domiciliul copilului minor cu mama acestuia, Aliona Ciubotaru.

Prin decizia nr. **** din 31 octombrie 2018, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru a stabilit graficul de întrevedere pentru o perioadă de un an a copilului minor **** cu tatăl său, Nicolae Ciubotaru.

Ulterior, prin decizia nr. **** din 21 august 2019, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru a stabilit un nou grafic de întrevederi a tatălui, Nicolae Ciubotaru cu copilul minor ****, a. n. ****, potrivit căruia în timpul

săptămânii întrevederile tatălui cu copilul minor urmează a avea loc în prezența mamei copilului în fiecare zi de luni, miercuri și vineri de la orele 18:00 până la orele 20:00, iar în zilele de odihnă întrevederile tatălui cu copilul minor urmează a avea loc în lipsa mamei copilului minor și anume I-a și a III-a zi de sâmbătă din lună de la orele 11:00 până la orele 17:00 și în a II-a și a IV-a zi de duminică din lună de la orele 11:00 până la orele 17:00.

A menționat că, începând cu anul 2019, mama copilului minor, Aliona Ciubotaru a creat săptămânal impedimente privitor la comunicarea și întrevederile tatălui cu copilul mior.

Ca urmare a acțiunilor neîntemeiate ale pârâtei, a fost în imposibilitate de a participa la creșterea, educația și dezvoltarea copilului minor, iar toate încercările de soluționare pe cale amiabilă a situației nu au dat rezultat, multiplele cereri înregistrare la Inspectoratul de Poliție Centru nu au adus nici un rezultat pozitiv.

A notat că, în răspunsurile oferite ca urmare a plângerilor depuse în anul 2019, fiind semnate de șeful adjunct Igor Hlopețchi, se făcea referire la art. 60 din Codul familiei, care prevede dreptul și obligația părinților de a-și educa copiii conform propriilor convingeri, la fel răspunsurile dețineau mențiunile despre posibilitatea atacării deciziei în instanța de judecată.

Potrivit răspunsului nr. C-302/19 din 30 septembrie 2019, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru l-a informat că autoritatea tutelară nu are competențe legale de a obliga sau a sancționa persoanele în cazul nerespectării graficului de întrevederi, organele de ocrotire a normelor de drept sunt autorizate cu atribuții de a trage la răspundere părinții, care prin comportamentul lor încalcă drepturile copilului.

A mai accentuat că, potrivit deciziei nr. **** din 21 august 2019 a Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru cu privire la graficul de întrevederi a tatălui Ciubotaru Nicolae cu copilul minor *****, a. n. *****, în zilele de odihnă întrevederile tatălui cu copilul minor urmează a avea loc în lipsa mamei copilului minor și anume: în I-a și a III-a zi de sâmbătă din lună de la orele 11:00 până la orele 17:00 și în a II-a și a IV-a zi de duminică din lună de la orele 11:00 până la orele 17:00.

Însă, anterior zilelor în care tatăl copilului minor urmează de a-și exercita dreptul de întrevedere, Aliona Ciubotaru pleca de acasă intenționat, deși deținea informația veridică că copilul minor frecventează grădinița creșă nr. **** cu sediul în mun. Chișinău, str. *****, fapt confirmat de către directorul grădiniței, Coroli Nadejda, iar pârâta, fiind angajată în câmpul muncii în mun. Chișinău, spunea zilnic precum că domiciliază în or. Cimișlia.

Totodată, a indicat că nu are posibilitatea de a comunica cu copilul minor inclusiv și prin apeluri telefonice, or, la fiecare apel telefonic copilul din spusele mamei ar fi bolnav, ar dormi sau ar fi obosit, respectiv mama copilului intenționat încearcă să distanțeze copilul minor de tatăl său, care îl iubește sincer.

Prin urmare, luând în considerație circumstanțele create și impedimentele impuse de către mama copilului, nu avea posibilitate de a comunica și a-și vedea copilul din luna mai a anului 2021.

Din acest considerent, s-a adresat cu o sesizare către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului, solicitând evaluarea situației de risc a copilului minor ***** și constatarea domiciliului de facto a copilului minor.

Potrivit răspunsului din 17 ianuarie 2022, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru a reținut că mama copilului minor domiciliază în mun. Chișinău, str. *****, la fel a recomandat ambilor părinți să nu creeze situații de conflict în prezența copilului și că au epuizat toate căile posibile de a influența pentru a proteja dreptul copilului la comunicare cu părintele care locuiește separat.

Reclamantul Nicolae Ciubotaru a solicitat obligarea pârâtei Aliona Ciubotaru de a nu-i crea impedimente de comunicare, întrevedere cu copil minor Alisa Ciubotaru, a. n. ****, și exercitare a drepturilor părintești, de a executa și respecta graficul de întrevederi a tatălui cu copilul minor în mun. Chișinău, conform deciziei nr. **** din 21 august 2019 a Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, de a preda copilul minor **** tatălui în mun. Chișinău, conform pct. 2.2. din decizia nr. **** din 21 august 2019 a Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru și anume: în I-a și a III-a zi de sâmbătă din lună de la orele 11:00 până la orele 17:00 și în a II-a și a IV-a zi de duminică din lună de la orele 11:00 până la orele 17:00.

Prin hotărârea din 07 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Ciubotaru împotriva Alionei Ciubotaru, intervenient accesoriu Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului, cu privire la înlăturarea impedimentelor în exercitarea drepturilor părintești.

S-a obligat Aliona Ciubotaru să nu creeze impedimente lui Nicolae Ciubotaru de comunicare, întrevedere și de exercitare a drepturilor părintești față de copilul minor ****, a. n. *****.

S-a obligat Aliona Ciubotaru să respecte Decizia nr. ***** din 21 august 2019 a Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru.

S-au respins celelalte pretenții din cererea de chemare în judecată semnată de Ciubotaru Nicolae, ca fiind nejustificate (f.d. 124, 129-135).

La 28 noiembrie 2022, în interiorul termenului prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, Aliona Ciubotaru, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, a declarat apel împotriva hotărârii din 07 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei decizii noi prin care acțiunea depusă de Nicolae Ciubotaru să fie respinsă integral.

Prin decizia din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Aliona Ciubotaru, reprezentată de avocatul Roman Doroftei și s-a menținut hotărârea din 07 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a notat că prima instanță a stabilit în mod just că, potrivit declarațiilor reprezentantului reclamantului, care sunt confirmate și prin răspunsurile Inspectoratului de Poliție Centru și cererile adresate către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, pârâta Aliona Ciubotaru creează sub diferite pretexte dificultăți în întrevederile reclamantului cu copilul minor, respectiv încalcă drepturile tatălui de a-și vedea copilul și graficul de întrevederi, care a fost stabilit prin Decizia nr. **** din 21 august 2019 a Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului. Or, în ședința instanței de apel s-a stabilit că ultima întrevedere cu tatăl a avut loc în luna mai a anului trecut.

Curtea de Apel Chișinău a apreciat drept declarative afirmațiile apelantei cu privire la faptul că comportamentul intimatului ar fi în detrimentul intereselor copilului sau ar prezenta pericol pentru starea lui fizică și psihică, or, după cum s-a

reținut, nu s-au constatat circumstanțe care ar pune în pericol viața și sănătatea copilului sau care ar fi în detrimentul dezvoltării spirituale și psihice a copilului legate de comunicarea fiicei cu tatăl său.

Instanța de apel nu a reținut afirmațiile apelantei cu privire la faptul că aceasta nu creează careva impedimente la comunicarea fiicei cu tatăl ei, deoarece, în ședința instanței de apel intimatul a menționat că nu a cunoscut locul de aflare a mamei cu fiica, verificând adresele cunoscute. Astfel, potrivit răspunsului nr. 409/21 din 17 decembrie 2021, la sesizarea intimatului, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru a constatat că mama cu copilul domiciliază în mun. Chișinău, str. *****. Însă, contrar acestui fapt, apelanta a indicat în cererea de apel că ar domicilia în satul *****, raionul *****. Din răspunsul nr. 09/22 din 15 iunie 2022 al Consiliului comunal ***** s-a confirmat că Aliona Ciubotaru și copilul minor nu au locuit și nu locuiesc pe teritoriul satului *****.

Curtea de Apel Chișinău a constatat că prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate le-a dat o apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale ale participanților la proces.

La 26 aprilie 2023, Aliona Ciubotaru, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea integrală a deciziei din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, examinarea recursului cu participarea părților, rejudecarea cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs, a invocat că decizia din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău este emisă contrar circumstanțelor reale ale cauzei, concluziile sunt expuse cu încălcarea normelor de drept material, fiind incorect interpretate și aplicate normele materiale în coraport cu circumstanțele faptice ale cauzei.

Suplimentar, a menționat că actele la care face trimitere instanța de apel sunt inadmisibile, prin prisma art. 121 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece potrivit hotărârilor judecătorești, procesul contravențional a fost încetat în privința recurente, pe motiv că nu există faptul contravenției. Astfel, de către instanța de apel au fost ignorate dispozițiile art. 125 alin. (5) din Codul de procedură civilă, deoarece hotărârile judecătorești de încetare a procesului contravențional demonstrează că recurenta nu a comis nici o acțiune ilicită, iar faptele invocate de intimat nu corespund realității. În consecvență, fiind stabilită lipsa componenței de contravenție în acțiunile recurente Aliona Ciubotaru, printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, se apreciază că aceasta a intrat în puterea lucrului judecat și se bucură de executorialitate, astfel că nu poate fi contrazisă printr-o altă hotărâre. Or, atare poziție a instanței de apel nu este clară, întrucât chestiunea lucrului judecat ca instituție de drept presupune existența următoarelor elemente: exclusivitate, executorialitate, obligativitate.

Totodată, recurenta a susținut că intimatul nu a demonstrat obstrucționare din partea ei de a obține întâlnirea cu fiica minoră, circumstanță ce nu a fost luată în considerare de către instanța de apel.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 06 aprilie 2023.

La 11 mai 2023, prin intermediul oficiului poștal, a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 195, vol. I).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat de către Aliona Ciubotaru, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, la 26 aprilie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La 08 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa părților copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 11, vol. II).

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art.440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Aliona Ciubotaru, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, este inadmisibil, din motivele ce succed.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încalcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat de către de către Aliona Ciubotaru, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38; cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (cauza Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei, 9 octombrie 1991, § 31).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Aliona Ciubotaru, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, împotriva deciziei din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin.(1) și (2), art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Aliona Ciubotaru, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, împotriva deciziei din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Ciubotaru împotriva Alionei Ciubotaru, intervenient accesoriu Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului cu privire la înlăturarea impedimentelor în exercitarea drepturilor părintești.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos